

Underbilag 7 til Bilag 8.

Til Retsplejeudvalget.

Efter at Retsplejeudvalget har modtaget Justitsministeriets Udkast til Ændringer i Retsplejeloven vedrørende Adgangen til at procedere for Højesteret, er Underudvalget med Tilslutning af Dommer Jesper Simonsen og saaledes, at Højesteretsdommer, Dr. jur. Troels Jørgensen remplacerer Højesteretsdommer Lunn, efter Retsplejeudvalgets Ønske atter traadt sammen for at udtale sig om disse Ændringer.

Underudvalgets *Flertal* maa fremhæve, at Justitsministeriets Udkast indeholder langt mere indgribende Ændringer i den gældende Ordning end det af Retsplejeudvalget stillede Forslag. Man skønner ikke rettere end, at saa indgribende Ændringer let kan medføre Krav om andre væsentlige Ændringer i Rettens Organisation og Arbejdsmaade, idet navnlig det forøgede Antal Sager, der maa ventes at blive indbragt for Retten, vil drage med sig Spørgsmaal om en Deling af Retten — med de meget vidtgaaende Konsekvenser, en saadan Deling vilde medføre. Det turde derfor være utilraadeligt at gaa saa vidt som Justitsministeriets Udkast, saa længe man ikke ved en samlet Overvejelse har faaet Klarhed over, om saadanne Ændringer ønskes, og hvorledes de skal sættes i Værk. Man maa saaledes tiltræde de under Folketingets 1ste Behandling af det nu forelagte Forslag til Ændringer i Retsplejeloven faldne Udtalelser, der er i Overensstemmelse med det foranstaaende. Som Følge heraf bør man formentlig foreløbig indskrænke sig til at behandle Spørgsmaalet om en Ændring af Højesteretssagfører-Prøven.

Man skal dernæst med Hensyn til Spørgsmaalet om Prøvetiden for Højesteret — idet man erkender, at Ministeriets Udkast optager de samme Tanker, som laa til Grund for Underudvalgets Forslag — bemærke, at man bestemt maa fraraade, at Prøvetiden udvides til 3 Aar. Man skal her henvise til, at en Bedømmelse, der strækker sig over 3 Aar, for Højesteret vil være meget vanskelig. I en saa lang Tid forøges Risikoen for, at der indenfor Retten sker Personskifte, og selve Erindringen om de Sager, den vedkommende har haft, svækkes ved, at der hengaar saa lang Tid. Der kan ikke ses at være nogen Nødvendighed herfor. En Tid af 1—1½ Aar, som foreslaaet af Retsplejeudvalget, maa anses for tilstrækkelig til at lære den vedkommende at kende, og for den paagældende selv er en saa lang Udstrækning af Prøvetiden besværlig og vanskelig.

Naar der i Ministeriets Udkast gives den Regel, at den prøvende efter 4 Sager kan æske Rettens Erklæring, kan dette ganske vist betyde en væsentlig Forkortelse af Prøvetiden, men man vender da tilbage til den tidligere Form for Prøven, der giver den Karakteren af en offentlig Eksamen, hvis Forløb kontrolleres af Publikum. Underudvalget har tillagt det stor Betydning, at man ved at knytte Adgangen til at æske Højesterets Erklæring til Prøveaarets Udløb og ikke til Tilendebringelsen af Proceduren i det forordnede Antal Sager i nogen Grad borttager af Prøven dette Præg af en tilendebragt Eksamen, og maa fremdeles lægge stor Vægt herpaa. Men heraf følger ogsaa Nødvendigheden af at begrænse Prøvetiden indenfor rimelige Grænser.

Den af Ministeriet foreslaaede Ordning vil ogsaa i en anden Henseende kunne virke uheldigt, idet den stiller den prøvende overfor et meget vanskeligt Valg. Skal han i de Tilfælde, hvor Proceduren af de 4 Sager er tilendebragt længe før 3 Aars Fristens Udløb, straks kræve Erklæringen, eller skal han afvente, hvorvidt han gennem Proceduren af flere Sager mener at have vundet Højesterets Øre i højere Grad, end det mulig er lykkedes ham ved de afsluttede 4 Sager? Han kan derom ingen Oplysning faa fra Højesteret; det bliver et Slags Va banque-Spil for ham, om han skal vente eller ej. Vi kan derfor ikke se rettere end, at det naturlige er, at det faar sit Forblivende ved den kortere Prøvetid, saaledes som af os foreslaaet, og at man undlader at optage Bestemmelsen om Retten til at æske Erklæring efter 4 Sager.